

ONDERWERP

Aanvullende QuickScan Bulkenaar

ONZE REFERENTIE

D10037527:24

DATUM

11 augustus 2021

VAN

Arcadis

Inleiding

Het Bravis ziekenhuis is voornemens om op één locatie, De Bulkenaar in Roosendaal (Provincie Noord-Brabant), een nieuw ziekenhuis te realiseren. In dat kader wordt ook een nieuwe verbindingsweg tussen de Plantagebaan en de ziekenhuislocatie gerealiseerd en wordt het gebied rond het ziekenhuis ingericht als een landschapspark. Als onderdeel van dit plan is in 2019 een QuickScan uitgevoerd (Arcadis, 2019¹). Hieruit volgend soortgericht onderzoek is in 2020 en 2021 uitgevoerd en de resultaten hiervan zijn beschreven in een soortgericht onderzoek rapportage (Arcadis, 2021²). Door een uitbreiding van het plangebied was een aanvullende QuickScan gewenst om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb in beeld te brengen voor de gewijzigde gebieden.

In dit memo worden achtereenvolgens het wettelijk kader, de voorgenomen ingreep, aanwezigheid van de soorten, effectbeschrijving en de conclusie en mogelijke vervolgstappen met betrekking tot de uitbreiding van het plangebied besproken.

Wettelijk kader

In hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming zijn de regels ten aanzien van beschermde soorten opgenomen. De van nature in Nederland in het wild levende dier- en plantensoorten genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn of bijlage IV, onderdeel a & b, van de Habitatrichtlijn, in bijlage I & II bij het Verdrag van Bern of in bijlage I bij het Verdrag van Bonn zijn in Nederland wettelijk beschermd (beschermingscategorieën Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten). Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd (beschermingscategorie Andere soorten). Voor beschermde soorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen of eieren, het opzettelijk verstoren en het opzettelijk rapen, beschadigen of plukken van deze soorten. Wel zijn bepaalde soorten door de Provinciale staten en de minister van LNV vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Voor deze soorten kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen. Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, dient wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepaling wordt overtreden. Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per beschermingscategorie.

Ingreep

In deze QuickScan worden alleen de werkzaamheden beoordeeld aan de westzijde van het gehele plangebied van de Bulkenaar (Figuur 1). Aan de westzijde van het plangebied worden de huidige aansluiting aan de noordzijde de A58 omgezet naar een rotonde (oranje cirkel Figuur 1) en aan de zuidzijde van de A58 wordt het kruispunt omgevormd naar een groter kruispunt met een verkeersregelinstallatie (rode cirkel Figuur 1). Voor een sfeerimpressie van de twee gebieden in de huidige situatie is in Bijlage A een foto-impressie opgenomen.

De kruising aan de zuidzijde van A58 wordt omgevormd zodat de ontsluitingsweg naar het nieuwe ziekenhuis wordt aangesloten, hierbij zal het bestaande struweel grotendeels verdwijnen. De werkzaamheden bij de noordelijke locatie van de A58 bestaan uit het verbreden van het bestaande talud en het verwijderen van vegetatie aan beide zijden van de Plantagebaan.

¹ QuickScan Flora en Fauna BP De Bulkenaar. Arcadis 2019. Referentie D10003093.

² Resultaten soortgericht onderzoek De Bulkenaar, in het kader van Wet natuurbescherming, Arcadis 2021. Referentie D10015860.

Het omvormen van de twee kruisingen kunnen negatieve effecten tot gevolg hebben voor beschermde soorten. Effecten die door de voorgenomen activiteit kunnen optreden t.a.v. beschermde soorten zijn: doden of verwonden van dieren of planten, mechanische effecten (bijvoorbeeld heen en weer rijden geluid, licht of trilling), optische verstoring (bijvoorbeeld aanwezigheid mensen) en verlies van leefgebied. De planning van uitvoering is op moment van schrijven nog niet bekend. Voor deze effectenstudie is aangenomen dat de werkzaamheden jaarrond plaats kunnen vinden.

Figuur 1. Ligging van het gehele plangebied van de Bulkenaar (geel vlak), onderzoeksgebieden van deze quickscan rode en oranje omkadering

Aanwezigheid soorten

Methode

De Quickscan is uitgevoerd door middel van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) van de afgelopen vijf jaar (1 januari 2016 t/m 31 december 2021). Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- [Verspreidingsatlas.nl](https://www.verspreidingsatlas.nl).
- [Vogelbescherming.nl](https://www.vogelbescherming.nl).
- [Zoogdierenvereniging.nl](https://www.zoogdierenvereniging.nl).
- [Ravon.nl](https://www.ravon.nl).

Het veldbezoek is uitgevoerd op 05-08-2020 door Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren bewolkt en 20°C. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheitsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij de voorgenomen ontwikkelingen.

Bevindingen

Hieronder is puntsgewijs beschreven welke beschermde soorten mogelijk binnen het onderzoeksgebied kunnen voorkomen op basis van het bureauonderzoek en de habitatbeoordeling van het veldbezoek.

- Flora:

Het onderzoeksgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van drijvende waterweegbree (website: Verspreidingsatlas.nl). Tijdens het veldbezoek zijn enkel algemeen voorkomende ruigtekruiden zoals brandnetel, dauwbraam, grote weegbree en Jacobs kruiskruid waargenomen in het onderzoeksgebied. De bomenrijen aan de noordzijde van de A58 bestaan uit jonge eiken en zwarte elzen. Door de afwezigheid van de geschikte watergangen is aanwezigheid van drijvende waterweegbree uitgesloten en door het sterk beheerde karakter van de bermen zijn groeiplaatsen voor overige beschermde flora binnen het onderzoeksgebied uitgesloten.

- Broedvogels met jaarrond beschermd nest:

Vanuit eerder onderzoek is vastgesteld dat het struweel aan de zuidzijde van de A58 wordt gebruikt als nestplaats van de sperwer (Arcadis, 2021). Ondanks dat de bomen in blad stonden, konden de bomenrijen aan de noordkant van de A58 door de open structuur toch gemakkelijk gecontroleerd worden op de aanwezigheid van jaarrond beschermd nesten. Tijdens de inspectie zijn geen jaarrond beschermd nesten waargenomen, buiten de twee bekende sperwernesten. Door het ontbreken van geschikte bebouwing in het onderzoeksgebied zijn nesten van gebouwwonende soorten als huismus of gierwaluw in het onderzoeksgebied uitgesloten. Het onderzoeksgebied is mogelijk geschikt als foerageergebied, maar in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn onder andere ten westen, ten zuiden en ten noorden alternatieve foerageergebieden beschikbaar.

- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest:

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving ook waarnemingen gedaan van algemene broedvogels als kauw, houtduif, koolmees en ekster. Tijdens het veldbezoek zijn in de aanwezige vegetatie geen nestlocaties voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest waargenomen. Desondanks is de vegetatie wel geschikt voor potentiële nestlocaties voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest. Het onderzoeksgebied is mogelijk geschikt als foerageergebied, maar in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn onder andere ten westen, ten zuiden en ten noorden alternatieve foerageergebieden beschikbaar.

- Grondgebonden zoogdieren:

Uit eerder onderzoek blijkt dat het gehele plangebied van de Bulkenaar wordt gebruikt door verschillende kleine marterachtigen (Arcadis, 2021). In het zuidelijke gedeelte van het onderzoeksgebied is in 2020 al reeds onderzoek verricht naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen. Door het ontbreken van voldoende beschutting in de vormen van heggen, struiken of struweel in het noordelijke gedeelte van het onderzoeksgebied zijn geschikte verblijfplaatsen of foerageergebied van kleine marterachtigen op deze locatie uitgesloten. Het onderzoeksgebied is wel geschikt als verblijfplaats en foerageergebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren zoals egel, muizen en spitsmuizen.

- Vleermuizen:

Ondanks dat de bomen in blad stonden, konden de bomenrijen aan de noordkant van de A58 door de open structuur toch gemakkelijk gecontroleerd worden op de aanwezigheid van boomholten, welke door vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn dergelijke holten niet waargenomen in de aanwezige bomen, daarnaast ontbreekt bebouwing waardoor verblijfplaatsen in gebouwen en bomen in het onderzoeksgebied zijn uitgesloten.

Binnen het onderzoeksgebied zijn lijnvormige elementen aanwezig in de vorm van bomenrijen aan de noordkant van het onderzoeksgebied, langs de Plantagebaan. Dit zijn jonge bomen welke in de huidige situatie geen aansluitend bladerdek vormen. De lijnvormige elementen langs de Plantagebaan sluiten echter maar beperkt aan op andere lijnstructuren. Zo zit er aan de zuidkant van de A50 onder andere een gat van 150 meter tussen de lijnstructuren, wat te groot is voor vleermuizen om makkelijk te overbruggen.

Daarnaast zijn in eerder onderzoek door adviesbureau E.C.O. Logisch (E.C.O. Logisch, 2020³) bij de bebouwing ten zuiden van het onderzoeksgebied, welke gelegen zijn aan de opvolgende lijnelementen naast de Plantagebaan, geen (essentiële) vliegroutes waargenomen. Om deze redenen wordt een essentiële vliegroute binnen het onderzoeksgebied uitgesloten. Het onderzoeksgebied vormt mogelijk foerageergebied voor vleermuizen, maar door de vele lichtverstoring door straatlantaarns en beperkt voedselaanbod is het aanwezige foerageergebied naar waarschijnlijkheid niet essentieel voor vleermuizen. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn voldoende alternatieven beschikbaar in de vorm kruidenrijke graslanden en meren.

- Amfibieën:

Door de afwezigheid van geschikt voortplantingswater, in de vorm van poelen of vis-vrije wateren, in het onderzoeksgebied is aanwezigheid van voortplantingswater uitgesloten. Incidenteel kunnen in het grasland aangrenzend aan het onderzoeksgebied wel algemeen voorkomende amfibieën zoals gewone pad of bruine kikker foerageren. Aanwezigheid van beschermde zeldzamere amfibieën binnen het onderzoeksgebied is uitgesloten.

- Reptielen:

Het onderzoeksgebied ligt buiten het bekende verspreidingsgebied van beschermde reptielen (website: Verspreidingsatlas.nl). Door het ontbreken van struweel en structuur in en om het onderzoeksgebied en de geïsoleerde ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van bekende populaties, vormt het onderzoeksgebied geen foerageergebied en biedt het geen schuilmogelijkheden voor beschermde reptielen. Aanwezigheid van reptielen in het onderzoeksgebied is uitgesloten.

- Vissen:

Door het ontbreken van oppervlaktewater binnen het onderzoeksgebied zijn beschermde vissen op voorhand uitgesloten.

- Overige beschermde soorten:

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen waarnemingen bekend van andere beschermde soorten (website: NDFF). Doordat in het onderzoeksgebied niet de juiste waardplanten voor de rupsen van beschermde vlinders voorkomen en door het ontbreken van kruidenrijke graslanden (voedsel voor volwassen vlinders) is geschikt leefgebied voor beschermde vlinders binnen het onderzoeksgebied uitgesloten. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is geschikt habitat voor beschermde libellen uitgesloten.

Conclusie en vervolgstappen

Middels bureauonderzoek en veldonderzoek is aangetoond dat in het toegevoegde onderzoeksgebied voor de Bulkenaar er geen beschermde soorten zijn te verwachten, anders dan al eerder vastgesteld is in de eerste quickscan.

Door het ontbreken van beschermde soorten, anders dan al eerder vastgesteld, is er dus ook geen sprake van aanvullende vervolgstappen of maatregelen. Voor broedvogels met jaarrond beschermd nest geldt dat de sperwer voorkomt, vervolgstappen hiervoor zijn al reeds opgenomen in de soortgericht onderzoek rapportage. Voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en vleermuizen geldt dat mitigerende maatregelen van toepassing zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Mitigerende maatregelen om overtreding te voorkomen zijn opgenomen in de soortgericht onderzoek rapportage. Voor algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren zijn maatregelen in het kader van de zorgplicht van toepassing. Maatregelen in het kader van de zorgplicht zijn beschreven in de soortgericht onderzoek rapportage.

³ Natuuronderzoek De Bulkenaar te Roosendaal, gierzwaluw en vleermuizen, E.C.O. Logisch, 2020.

Bijlage A Foto impressie

Figuur 2. Impressie van de bomenrij in het noordelijke onderzoeksgebied ten westen van de Plantagebaan. Deze bomenrij bestaat uit jonge eiken zonder aaneengesloten bladerdek

Figuur 3. Boven: impressie van de het talud dat wordt verbreed in het noordelijke onderzoeksgebied. Onder: houtopstand in het zuidelijke onderzoeksgebied